

„Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om oarecare a făcut cină mare și a chemat pe mulți; și a trimis la ceasul cinei pe slujitorul său ca să spună celor chemați: Veniți, că, iată, toate sunt gata! Și au început toți, câte unul, să-și ceară iertare. Cel dintâi i-a zis: Am cumpărat un ogor și trebuie să ies ca să-l văd; te rog, iartă-mă. Și altul a zis: Cinci perechi de boi am cumpărat și mă duc să-i încerc; te rog, iartă-mă. Al treilea a zis: Femeie mi-am luat și de aceea nu pot veni. Și, întorcându-se, slujitorul a spus stăpânului său acestea. Atunci, mâniindu-se, stăpânul casei a zis: Leși îndată în piețele și ulițele cetății, și pe săraci și pe neputincioși, și pe orbi și pe șchiopi adu-i aici. Și slujitorul a zis: Doamne, s-a făcut precum ai poruncit și tot mai este loc. Și a zis stăpânul către slugă: Leși la drumuri și la garduri și silește-i să intre, ca să mi se umple casa, căci zic vouă: Nici unul din bărbații aceia care au fost chemați nu va gusta din cina mea.” (Luca XIV, 16-24) Parabola rostită astăzi, cu două duminici înainte de prăznicul Nașterii Domnului este una împotriva pretextelor, împotriva scuzelor penibile. După cum lesne putem observa Dumnezeu, acel om anonim nu a acceptat minciuna, prefăcătoria ci doar adevărul, deoarece a pregătit un ospăț al vieții, la care i-a chemat pe toți. Cei mari ai zilei au fost reținuți, tot de felurile ospete ale vieții cotidiene. Au venit însă toți necăjiții, umiliții: „și săraci, și neputincioși, și orbi și șchiopi”. Mântuitorul Hristos a adus o învățătură nouă despre mântuirea sufletului. Față de religiile din trecut, una dintre noutăți era: egalitatea în fața lui Dumnezeu. La ospățul mântuirii, arătat în Sfânta Evanghelie de azi, cei chemați de mai înainte nu s-au învrednicit să vină. Din acest motiv, El a poruncit slugilor Sale, Sfinților Apostoli și urmașilor lor, să nu mai aleagă dintre oameni, ci să-i cheme pe toți, de pretutindenea și din toate semințiile pământului. Pentru că nu se deschisese un ospăț după datinile nedreptății, în care doar cei privilegiați erau chemați, ci ospățul Fiului lui Dumnezeu, care S-a întrupat, ca să ne mântuiască pe noi, pe toți. Pericopa evanghelică ne vorbește de două planuri, istoric și duhovnicesc. În primul plan vorbește despre poporul lui Israel, chemat, ales în mod direct dintre neamuri pentru ca Dumnezeu să fie preaslăvit în primul rând între aceștia. În mod dohovnicesc se referă la fiecare dintre noi, pentru că orice om din orice timp și loc poartă în sine pecetea chipului lui Dumnezeu în el.

Cina este modalitatea directă la care a apelat Hristos, Arhiereul cel Veșnic spre a ne chema în Împărăția Sa folosindu-se de un prilej la care noi oamenii apelăm adeseori spre a fi împreună. Masa are o semnificație aparte pentru că prilej de împăcare, de întreținere a relațiilor sociale și implicit a păcii. Ea aduce sentimentul comuniunii, bucuria pe care o putem avea, aici pe pământ dar mai ales în Împărăția lui Dumnezeu. Acolo nu este mâncare și băutură în sensul material al cuvintelor, ci „dreptate și pace și bucurie în Duhul Sfânt” (Romani XIV, 17). Continuând pe plan istoric după cum vedem poporul ales a refuzat să-l recunoască pe Mântuitorul Hristos drept Dumnezeu și astfel și-a pierdut privilegiul primit când a fost singurul ales. Noul Israel, noul popor al lui Dumnezeu este format din cei care au intrat la Cina Domnului, popoarele păgâne la început dar care au primit credința în Domnul nostru Iisus Hristos. Iar Împărăția lui Dumnezeu nu are hotare. Vedem că Dumnezeu S-a mâniat ceea ce ni se poate părea cu totul neobișnuit. Dar dacă stăm bine și analizăm situația, cei care l-au respins au utilizat scuzele spre a-și justifica oarecum neputința de a veni. Ei au fost pretexte, au mințit, nu i-au onorat invitația în mod temeinic. ÎPS Antonie Plămădeală vorbea în felul următor despre cei care au refuzat invitația: „prin cel care și-a cumpărat ogor sau țarină, cum se spune frumos în alte traduceri, trebuie să-l înțelegem pe cel care s-a lăsat prins în mrejele deșertăciunilor și slavei lumești. Prin cel care și-a cumpărat cinci perechi de boi, trebuie să-l vedem pe cel căzut în robia simțurilor, în număr de cinci. Numărul, tocmai acest lucru a intenționat să-l prefigureze

în limbajul parabolei. Prin cel care a motivat absența prin faptul că s-a căsătorit, trebuie să-l înțelegem pe cel căzut în patimi trupești. Pretextele lor erau deci încercări de îndreptățire prin păcatele lor”.

Cina aceasta prefigura deci Împărăția Cerurilor, de aici și de dincolo, iar cei care n-au onorat invitația la ea, au rămas în afara ei. Cine n-a intrat în ea aici, în Biserică nu va intra în ea nici dincolo sau cel puțin va fi judecat după alte criterii când se va prezenta în fața Judecătorului Hristos. La această Cină au fost invitați, la credința în Mântuitorul ca Fiu al lui Dumnezeu și Mesia, și la credința în Împărăție. Aceasta le înveșnicea participarea, dacă veneau, sau le-o refuza pentru veșnicie, dacă nu veneau, pentru că și-o refuzau singuri, ne reprezentându-se. Acest fel de interpretare e mai mult decât posibil, pentru că avem de-a face cu o parabolă, alcătuită în mod firesc din simboluri. Împărăția Cerurilor, în gândirea Domnului Hristos și în învățătura Sfintei Scripturi este de două feluri. Cea dintii e cea din lăuntrul nostru, din intimitatea ființei noastre (Luca XVII, 21) iar cealaltă e cea eshatologică, adică împărăția în care ne vom duce după moarte, în viața de dincolo. Prin Biserică, trupul tainic al Mântuitorului Hristos și prin Iar prin Sfintele Taine mai ales prin cele de incorporare în Biserică și anume: Botezul, Mirungerea și Sfânta Euharistie suntem chemați la viața cea de veci întru comuniunea sfinților și în dragostea Sfintei Treimi. Ne cheamă prin Sfintele Taine și prin Sfânta Liturghie. Sfânta Euharistie a fost instituită la Cina cea de Taină.

Pilda celor poftiți la cină are două înțelesuri majore. Primul se referă la istoria mântuirii neamului omenesc, adică la lucrarea Mântuitorului Iisus Hristos ca Fiu și Slujitor al lui Dumnezeu, Care cheamă la mântuire mai întâi pe poporul evreu și apoi pe toate popoarele. În al doilea rând, pilda se referă la viața noastră, a fiecăruia dintre noi, mai precis la modul în care noi răspundem chemării lui Dumnezeu la mântuire sau refuzăm chemarea Lui, sub diferite pretexte. PF Părinte Patriarh Daniel afirmă următoarele în legătură cu pasajul evanghelic de astăzi „prima învățătură duhovnicească practică a acestei Evanghelii pentru perioada Postului Nașterii Domnului este chemarea de a ne curăți de păcate prin Taina Pocăinței (Spovedaniei) și a ne împărtăși cu Trupul și Sângele Domnului, pentru a primi sănătate și mântuire, trezvie a sufletului și sfințire a simțurilor, pace și bucurie cerească.

Totodată, Evanghelia care cuprinde Pilda celor poftiți la cină a fost rânduită de Biserică să fie citită în această perioadă de pregătire pentru sărbătoarea Nașterii Domnului Iisus Hristos și pentru a ne îndemna să fim milostivi și darnici, precum este Stăpânul Care invită la cină, să ajutăm pe cei săraci, pe cei bolnavi, pe cei călători, pe cei singuri și pe toți cei întristați”. În parabolă, Mântuitorul spune că toți sunt chemați la Cina Domnului. Ne dă însă mai presus de toate libertatea să ne ducem sau nu, de a răspunde sincer invitației Sale întru Împărăția Lui cea veșnică. Textul parabolei se termină cu o vorbă intrată în tezaurul de sintagme celebre din istoria omenirii: „Mulți sunt chemați, dar puțini sunt aleși”. Fericiți cei puțini! Iar ceea ce ne stă în putință e să răspundem invitației primite din partea lui Dumnezeu

Pentru Sighet Online, Alexandru Lucian, student la Facultatea de Teologie din Sighet